

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број:

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

ДРЖАВНЕ ГРАНИЧНЕ СЛУЖБЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2003. ГОДИНУ

Сарајево, јун 2004. године

САДРЖАЈ

1.	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
2.	НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ	4
2.1.	Систем интерних контрола	4
2.1.1.	Организација и функционисање	4
2.1.2.	Писарница	5
2.1.3.	Процедуре набавки	6
2.1.4.	Информациони систем	7
2.2.	Планирање и извршење буџета	8
2.2.1.	Табеларни приказ извршења буџета	9
2.3.	Финансијско рачуноводствено пословање	10
2.3.1.	Текући издаци	10
2.3.2.	Капитални издаци	10
2.3.3.	Репрезентација	10
2.3.4.	Књиговодство	11
2.3.5.	Попис – инвентура	11
2.4.	Судски спорови	12
2.5.	Интерна контрола и заштита гранце	12
3.	ОСВРТ НА РЕВИЗИЈУ ЗА 2002. ГОДИНУ	13
4.	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	13
5.	РЕЗИМЕ	14

1. МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију финансијског пословања институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију), извршила је ревизију финансијских извјештаја (укључујући и одлуке руководства) и финансијског пословања Државне граничне службе Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ДГС) за 2003. годину.

Ревизија је извршена у два наврата: претходна ревизија, од 20.10. до 28.10.2003. године и завршна ревизија, од 09.03. до 25.03.2004. године, а на основу одредби Закона о ревизији финансијског пословања институција БиХ ('Службени гласник БиХ', бр. 17/99).

У надлежности је Канцеларије за ревизију, сходно општеприхваћеним ревизијским стандардима (стандарди Међународне организације врховних ревизијских институција – INTOSAI, објављеним у 'Службеном гласнику БиХ', бр. 05/01), да изврши ревизију финансијских извјештаја с циљем процјењивања да ли су они представљени на фер и истинит начин.

Одговорност за финансијске извјештаје сноси руководство ДГС, а одговорност Канцеларије за ревизију се своди на изражавање мишљења о споменутим извјештајима, а на основу проведене ревизије.

У складу са одредбама члана 13., став 4. Закона о ревизији, при извјештавању о јавним рачунима наша је обвеза извијестити:

- Да ли су рачуни сачињени у складу са важећом законском регулативом;
 - Да ли годишњи извјештаји представљају тачно и истинито пословање током године и стања на крају године;
 - о економичности, ефикасности и ефективности којом су институције користиле јавна средства у обављању својих функција.
- 1.2. Ревизија је била планирана и изведена с циљем постизања разумног основа за процјену - приказују ли финансијски извјештаји стања фер и истинито. Стога је ревизија испитивала узорке значајних трансакција и одлука менаџмента ДГС-а. Ревизијом је обухваћена примјена законских и других прописа, организација, те финансијско-рачуноводствено пословање ДГС-а. Сматрамо да ревизија коју смо обавили пружа разумну основу за давање нашег мишљења.

За финансијско пословање и ревидиране финансијске извјештаје ДГС-а, за 2003. годину, изражавамо мишљење са резервом из ниже наведених разлога:

- ДГС, своја акта није, у потпуности, ускладио са позитивним законским прописима;
- ДГС, у појединим случајевима, није трошио јавни новац транспарентно и у складу са Одлуком Савјета министара БиХ.

2. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ

2.1. Систем интерних контрола

Ревизија је уочила одређене недостатке и неправилности у систему интерних контрола менаџмента у дијелу који се односи на: неусаглашеност интерних аката са позитивним законским прописима, пословање на основу привремених интерних аката, селективну примјену Одлуке Савјета министара БиХ и недоследну примјену појединих интерних одлука којима се регулише трошење буџетских средстава.

Како је систем интерних контрола скуп поступака и мјера које обезбјеђују тачност и правилност евидентирања финансијских трансакција, њихову пуну усклађеност са законима и прописима, као и заштиту имовине, непостојање ефикасног система интерних контрола или његова недовољна изграђеност, могу значајно утицати на управљање и контролу трошења буџетских средстава, тј. управљање јавним новцем намијењеним за тачно одређене сврхе и имају негативног ефекта на пословање ДГС-а.

2.1.1. Организација и функционисање

Ревизија је утврдила да у ДГС-у нису, у потпуности, имплементирани: Закон о министарствима и другим органима управе БиХ, Закон о управи, Закон о државној служби у институцијама БиХ, те да није, у потпуности, дефинисана организација и структура рада ДГС-а, као управне организације у саставу Министарства сигурности БиХ.

Наиме, ступањем на снагу Закона о министарствима и другим органима управе, ДГС је добио статус управне организације, која је у саставу Министарства сигурности БиХ. Обзиром да је менаџмент ДГС-а сматрао да би потпуна примјена свих одредби овог Закона допринијела стварању нових проблема у пракси и активностима ДГС-а, покренута је процедура за изузимање ДГС-а од одређеног броја одредби Закона о државној служби у институцијама БиХ.

Савјету министара БиХ су упућени захтјеви за промјене одредби чланова којима се регулише статус државних службеника. Међутим, током десет мјесеци 2003. и три мјесеца 2004. године (до датума завршетка ове ревизије), ДГС-у није одговорено нити је то питање разматрано од стране Савјета министара БиХ, иако се, по мишљењу ревизора, ради о значајним питањима за пословање ДГС-а, као државне институције која упошљава више од 1980 запослених (преко 90% запослених са посебним овлашћењима за заштиту државне границе) и чији буџет износи више од 48 милиона КМ.

Менаџмент је, у 2003. години, одлучио да чека одговоре Савјета министара БиХ и доношење Закона о полицији, који би, евентуално, ријешио проблеме настале око имплементације спорних одредби наведених закона, а у марту 2004. године донијета је одлука о формирању радне групе за анализу усклађености подзаконских аката ДГС-а са позитивним законским прописима (Одлука број: 01-1073/04 од 02.03.2004. године).

Оваква ситуација рефлектирала се на начин да ДГС, и даље, послује на основу интерних аката који имају привремени карактер, као што су нпр. Правилник о привременој унутрашњој организацији из 2000-те године, Привремено упутство за обављање заштите државне границе из 2001. године, Привремена одлука о платама и другим примањима запослених у ДГС-у, такође из 2000-те године, што, објективно, може довести до правне несигурности и недоследности, те селективног приступа у њиховом доношењу и примјени. Ревизија је, такође, упутила писмо Савјету министара БиХ, којим је жељела скренути пажњу на ову проблематику.

Канцеларија за ревизију препоручује да руководство ДГС-а сачини анализу ефеката који произилазе из неусклађености аката и да, у циљу законитог и ефикасног пословања, без одлагања, предузме све активности за имплементацију регулативе којом ће се превазићи постојеће стање. Предузимањем ових мјера створиле би се претпоставке за доношење и примјену интерних аката којима ће се трајно регулисати статусна питања.

ДГС, у свом раду, и даље, иако су прошле четири године, примјењује Правилник о привременој унутрашњој организацији, што се одражава на ефикасност у пословању ДГС-а, односно има за посљедицу, да и све касније измјене интерних аката имају привремени карактер, (као нпр. привремене измјене у привременој систематизацији радних мјеста, селективна примјена Одлуке Савјета министара БиХ о платама и накнадама, при чему су усклађени само коефицијенти за менаџмент). Наведено има утицаја и на пријем кадрова и попуњеност систематизације радних мјеста.

Канцеларија за ревизију, поново, препоручује да руководство ДГС-а, у циљу ефикасног пословања, хитно донесе коначан текст Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, а у циљу успостављања коначне организације и систематизације ДГС-а.

2.1.2. Писарница

Ревизија је уочила да се протокол тј. пријем поште и архива ДГС-а и даље води на нефункционалан и недовољно организован начин, што није у складу са канцеларијским пословањем (протокол се води у Канцеларији директора, док архив није на једном мјесту, нити је уредно организован). Посљедице даљег рада на овакав начин могле би имати негативног ефекта на функционалност у пословању (нпр. дешава се да поједине понуде, приликом провођења процедуре набавке роба и услуга од најповољнијег добављача, нису уредно протоколисане).

Канцеларија за ревизију је мишљења да овакав начин рада и ниво организованости овог одјела није задовољавајући, те да се пријем и отпремање поште требају ускладити са прописима који дефинишу канцеларијско пословање.

2.1.3. Процедуре набавки

Ревизија је утврдила да ДГС, у појединим случајевима, није у потпуности поштовао Одлуку Савјета министара БиХ о поступку набавке роба, услуга и уступању радова, приликом одабира најповољнијег добављача. Ово се односи на следеће:

Набавку зимских униформи у вриједности од 523.696,00 КМ и набавку пиштоља по Уговору број: 02-14772-1/03, од 28.11.2003. године, у вриједности од 166.274,89 КМ, ДГС је извршио на основу члана 2. Одлуке Савјета министара БиХ о поступку набавке роба услуга и уступању радова, позивајући се на Уредбу о наоружању и опреми ДГС-а. Међутим, иако је ДГС, 25.06.2003. године, Министарству финансија и трезора БиХ упутио допис број: 03-2-3707/03, којим тражи мишљење у вези примјене наведеног члана за набавку оружја и опреме, до завршетка наше ревизије није добио одговор.

Регистрација и осигурање моторних возила се обавља код три осигуравајуће куће и то: 'Босна осигурање', 'Сунце осигурање' и 'Croatia осигурање'.

Приликом закључивања уговора за осигурање од ауто одговорности са осигуравајућим кућама, предвиђена је могућност плаћања трошкова регистрације. Код 'Croatia осигурања' трошкови регистрације возила нису предвиђени у понуди, а исти се плаћају на основу прегледа-цјеновника који није потписан. Такође, код 'Croatia осигурања' фактурисане услуге не одговарају цијенама достављеним уз понуду (цјеновник који је факсиран након избора најповољнијег добављача).

Добављач за монтажу опреме за пренос података и гласа 'MIBO TRADING' је изабран у 2002. години, кроз процедуру јавног надметања, а уговор број: 010-03/2003, у износу од 44.035,00 КМ, закључен је у августу 2003. године.

ДГС није тражио од Министарства финансија и трезора БиХ сагласност за закључивање уговора по раније проведеном тендеру, нити је обновио процедуру набавке у складу са донесеном Одлуком Савјета министара БиХ, број: 45/03.

Услуге шпедитера (шпедитерске услуге и царина) за увоз пиштоља, у укупном износу од 31.929,49 КМ, књижене су на основу копије Уговора са добављачем 'Јачимовић Бањалука', број: 012-16-003. Избор добављача је извршен непосредном погодбом, без обнављања поступка надметања по позиву, а након неуспјелог избора најповољнијег понуђача због недовољног броја примљених понуда.

За закуп пословног простора у 2003. години није провођена процедура избора најповољније понуде, него је одабир вршен директном погодбом. Наводимо следеће примјере на овај начин склопљених уговора: број: 01-13850/03 'АД Неимарство Требиње', мјесечни износ 2.806,64 КМ; број: 15206/03 'Dimex Luana', мјесечни износ 4.300,00 КМ; број: 01460/03 'АД Жито Вишеград', мјесечни износ 5.000; анекс уговора број: 01-997/03 Електро технички факултет у Лукавици, мјесечно повећање за сса. 5000,00 КМ.

Сматрамо да је ДГС, за узимање пословног простора (осим специфичних ситуација када се изнајмљују репетитори или користи простор на самој граници гдје нема пуно могућности да се одабере најприкладнији пословни простор), дужан проводити прописане процедуре везано за услуге закупа или тражити сагласност Министарства финансија и трезора БиХ. Ово је нарочито значајно када се зна да је за закуп на годишњем нивоу издвојено ссa. 800.000,00 КМ .

Канцеларија за ревизију препоручује ДГС-у да уложи све напоре, како би од надлежних институција (Министарства финансија и трезора БиХ и Савјета министара БиХ) добио одговор и тражено мишљење (нпр. слањем ургенција). Такође, сматрамо да знатан дио одговорности снесе и надлежне институције које су дужне ријешити нејасноће и проблеме везано за донесену Одлуку Савјета Министара БиХ.

2.1.4. Информациони систем

Тренутно, ДГС не посједује јединствен информациони систем који би обједињавао сједиште са свим подручним испоставама и граничним пријелазима, какав се, у будућности, планира успоставити.

У сједишту ДГС-а постоје три LAN мреже, које се користе у административне сврхе. Мреже раде под оперативним системом Windows 4.0, док кориснички рачунари раде под лиценцираним Windows 98 оперативним системом.

На сваком од рачунара инсталиран је MS Office, са лиценцом за сваког корисника, који се користи за обављање свакодневних канцеларијских административних послова. На шест граничних пријелаза рачунари се користе за обављање административних и послове полиције.

ДГС база података за претрагу и евиденцију инцидената тренутно је инсталирана на свим рачунарима на граничним пријелазима. Наведена база података се ажурира седмично, тако што се најновије измјене снимају на *floppy* дискету и, физичким путем, достављају до граничних пријелаза.

Административна и организациона контрола

На одржавању и развоју информационог система у ДГС-у раде упосленици који су, по систематизацији, задужени за различите послове унутар одјела, при чему се води рачуна о формалној одговорности и подјели послова.

Интерни писани стандарди о кориштењу база података које су у употреби су у фази креирања, док су процедуре о кориштењу рачунара раније креиране и дистрибуиране крајњим корисницима.

Ревизијом је утврђено да не постоје процедуре којима се дефинишу класификација података и права приступа тим подацима за сваког корисника информационог система, што би представљало предуслов за организацију права приступа појединим документима путем информационог система.

Руководство би требало прописати интерне процедуре о кориштењу и употреби информационог система које би дефинисале права приступа и обавезе за све кориснике система.

Контрола фајлова и софтвера

Увидом у тренутно стање утврђено је да се резервне копије података, који се тичу финансијског пословања, редовно праве на серверу, те да се *backup* траке с подацима одлажу у, за то предвиђен, сеф. Међутим, резервне копије свих осталих података који се налазе на рачунарима се не праве, а због непостојања правилника о битности података и процедура које то регулишу.

Потребно је извршити класификацију података којима се одређује који подаци захтијевају прављење резервних копија и креирати процедуре за организовано прављење копија на централном серверу.

Сигурност информационог система

Из сигурносних разлога, мреже које се налазе у централи ДГС-а немају приступ Интернету. Приступ Интернету остварује се путем појединачних рачунара који нису повезани са локалном мрежом.

Ревизијом је утврђено да сви рачунари у мрежи немају инсталиран лиценциран и правоваљан антивирусни софтвер. Поред наведеног, не постоје писане инструкције и процедуре које дефинишу питања антивирусне заштите.

Ради сигурније заштите информационог система потребно је инсталирати лиценциране антивирусне програме на свим рачунарима, и донијети процедуре о антивирусној заштити које ће дефинисати понашања корисника по овом питању.

2.2. Планирање и извршење буџета

Законом о извршењу буџета институција БиХ и међународних обавеза за финансирање ДГС-а, одобрена су средства у износу од 54.200.803,00 КМ, од чега: за текуће издатке - 51.550.803,00 КМ и за капиталне издатке - 3.200.000,00 КМ. Ребалансом буџета одобрена су средства у износу од 48.000.803,00 КМ, од чега: 47.600.803,00 КМ за текуће и 400.000,00 КМ за капиталне издатке.

ДГС је, после усвојења ребаланса, у два наврата, извршио реструктурирање средстава у укупном износу од 385.000,00 КМ. Реструктурирањем расхода буџета, према одобрењу Савјета министара БиХ, извршено је смањење на платама и накнадама запослених, у износу од 350.000,00 КМ и издацима за енергију, у износу од 35.000,00 КМ, док је повећање извршено на издацима за материјал и услуге у износу од 350.000 КМ, и путне трошкове, у износу од 35.000,00 КМ.

До реструктурирања средстава је, између осталог, дошло из разлога што се у план ушло са цца. 250 запослених више од стварног броја запослених (стање 31.12.2003. године - 1968 запослених).

У истом периоду, ДГС је остварио расходе у укупном износу од 47.748.789,00 КМ, што је мање за 252.014,00 КМ и што представља 99,47% од ребаланса (остварење у односу на буџет је 88,09 %). Структура остварених расхода је 47.349.304,00 КМ за текуће издатке и 399.485,00 КМ за капиталне издатке.

Преглед извршења буџета ДГС-а за 2003. годину приказан је у наредној табели:

2.2.1. ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА

Ред бр.	Врста Расхода	Буџет за 2003.	Ребаланс Буџета за 2003.	Реструкт. Ањеподлукама ВМ	Укупно одобрено	Остварено	Разлика	Индекс
	1	2	3	4	5 (3+4)	6	7 (5-6)	8 (5/6)
I	Текући издаци	51.000.803	47.600.803	0	47.600.803	47.349.304	251.499	99,47
1.	Плаће упослених	36.600.000	32.849.000	-140.000	32.709.000	32.687.565	21.435	99,93
2.	Накнаде трошкова запослених	9.000.000	9.450.000	-210.000	9.240.000	9.209.190	30.810	99,67
3.	Путни трошкови	178.000	140.000	35.000	175.000	167.672	7.328	95,81
4.	Издаци за енергију	401.000	415.000	-35.000	380.000	370.050	9.950	97,38
5.	Издаци за комуналне услуге	562.700	525.000	75.000	600.000	588.591	11.409	98,10
6.	Набавка материјала	1.533.000	1.396.000	100.000	1.496.000	1.491.281	4.719	99,68
7.	Издаци за усл. превоза и горива	890.000	940.000	0	940.000	868.521	71.479	92,40
8.	Унајмљивање имовине и опреме	651.480	805.000	20.000	825.000	804.997	20.003	97,58
9.	Издаци за текуће одржавање	783.820	745.803	110.000	855.803	854.574	1.229	99,86
10.	Издаци за осигурање	178.052	175.000	0	175.000	108.723	66.277	62,13
11.	Уговорене услуге	222.751	160.000	45.000	205.000	198.139	6.861	96,65
II	Текући грантови	0	0	0	0	0	0	
III	Капитални издаци	3.200.000	400.000	0	400.000	399.485	515	99,87
1.	Набавка земљишта и грађевина	3.200.000	100.000	0	100.000	99.539	461	99,54
2.	Набавка опреме	0	300.000	0	300.000	299.946	54	99,98
IV	Програми посебне намјене	0	0	0	0	0	0	0
V	УКУПНО	54.200.803	48.000.803	0	48.000.803	47.748.789	252.014	99,47

Иако ДГС није прекорачио поједине ставке одобреног буџета нити укупан буџет за 2003. годину, смањење у ребалансу у односу на буџет, од 6.200.000,00 КМ, два реструктурирања након усвојеног ребаланса, те капитални издаци који су остварени у знатно мањој мјери показују да ДГС није адекватно планирао буџет за 2003. годину.

Канцеларија за ревизију препоручује да се планирању и извршењу буџета, убудуће, посвети већа пажња и оствари боља сарадња са Министарством финансија и трезора, узимајући у обзир стварни број запослених као и дефинисане циљеве и задатке које ДГС, у планираном периоду, треба остварити.

2.3. Финансијско – рачуноводствено пословање

Ревизија је извршила испитивање финансијских извјештаја ДГС-а за финансијску 2003. годину са посебним тежиштем на: текуће издатке, капиталне издатке, средства донација, попис извора и средстава, те прибавила довољно доказа за њихову оцјену.

2.3.1. Текући издаци

Текући издаци ДГС-а, финансирани из буџета Босне и Херцеговине, у 2003. години остварени су у износу од 47.349.304,00 КМ. Издаци се односе на плате и накнаде запослених, трошкове за материјал и услуге и уговорене услуге.

Плате запослених се обрачунавају према привременој Одлуци о платама и другим примањима запослених у ДГС-у, из 2000. године, која није у потпуности усклађена са Одлуком Савјета министара, број: 260/02. Рекапитулације плата запослених по мјесецима, нису, у току године, биле сачињене на јасан и прегледан начин. Прегледност рекапитулација је значајна за тачан обрачун и уплату доприноса и пореза из и на плате. ДГС сачињава три рекапитулације: за ФБиХ, РС и Дистрикт Брчко. Проблем представљају рекапитулација за Дистрикт Брчко за чије је креирање потребна помоћ од програмера из фирме 'Ocean'. Потребно је да се овај проблем ријеши и да се програм прилагоди, тако да ДГС добије већу неовисност од фирме 'Ocean', како би могли сами генерисати рекапитулације из система.

Канцеларија за ревизију предлаже менаџменту ДГС-а да питање плата ријеши везано за тачку 2.1.1. овог Извјештаја.

2.3.2. Капитални издаци

Буџетом за 2003. годину, капитални издаци су одобрени у износу од 3.200.000,00 КМ - за набавку грађевина, док су ребалансом буџета одобрени у износу од 400.000,00 КМ и то за набавку земљишта и опреме. Капитални издаци остварени су у укупном износу од 399.485,00 КМ и то: 99.539,00 КМ - за куповину земљишта и 299.946,00 КМ - за набавку опреме. ДГС, у појединим случајевима, није, у потпуности, провео процедуре набавки капиталних издатака, у складу са Одлуком Савјета министара БиХ (видјети поглавље 2.1.3.).

2.3.3. Репрезентација

Менаџмент ДГС-а је донио Одлуку о ограничавању трошкова репрезентације, број: 03-2/1-9882 /02 од 02.07.2002. године. Ревизија је установила да се иста у свим случајевима не примјењује досљедно и у потпуности, односно, да су прекорачени износи по слједећим рачунима: Парк принчева, рачун број: 66/03 у износу од 738,00 КМ; 'Стела Мостар', рачун број: 00262/03 у износу од 1853,50 КМ; Ресторан 'Jet-Set Лукавица', рачун број: 03-12-2003 у износу од 642,60 КМ. У наведеним рачунима није било видљиво да је трошак настао везано за пријем високе стране или домаће делегације у складу са наведеном одлуком.

Канцеларија за ревизију препоручује ДГС-у да, у циљу веће економичности и ефикасности пословања, досљедно примјењује донесена интерна правила којима се јасно регулишу критерији и процедуре трошења и контроле јавног новца.

2.3.4. Књиговодство

У појединим случајевима, финансијске трансакције нису евидентирани у књиговодству на основу оригиналне документације. Ово се односи на плаћање добављачу за пиштоље, а на основу копије рачуна, те плаћање трошкова за регистрацију возила 'Croatia осигурању' на основу факсираног ценовника.

У појединим случајевима, трошкови нису евидентирани на одговарајуће аналитичко conto, у складу са важећим контним планом. Тако је, на примјер, на conto шпедитерских услуга књижена роба у вриједности од 2.157,00 KM. Тачност евидентирања појединих трошкова на одговарајући аналитички conto, у складу са контним планом, значајна је са аспекта објективности и тачности финансијских извјештаја.

Канцеларија за ревизију препоручује ДГС-у да све трансакције евидентира на основу вјеродостојне и оригиналне документације, у складу са рачуноводственим начелима, као и на одговарајуће аналитичко conto, у складу са прописаним контним планом.

2.3.5. Попис - инвентура

Ревизијом је установљено је да у пописним листама вриједности нису унесене у колоне разлика по попису, отпис, исправка вриједности и садашња вриједност, иако су стања усаглашена с пописом, а исправка вриједности књижена. До овога је дошло због обима послова евидентирања и контроле свих сталних средстава, те због чињенице да на овом реферату ради само једна особа. Установљено је да реверси појединих теренских уреда, поново, нису прописно испуњени и потписани од особа које су задужиле стална средства.

Канцеларија за ревизију поново препоручује и упозорава да се, због обима, вриједности и значаја сталних средстава на финансијске извјештаје, реферату вођења и контроле сталних средстава посвети већа пажња, тј. да се учине додатни напори да се реферат прошири на још једног извршиоца (могућа и прерасподјела кадрова унутар запослених у ДГС-у). Предлажемо, такође, да се размотри могућност континуираног пописа.

2.4. Судски спорови

Ревидирањем пословања за 2003. годину утврдили смо да је против ДГС-а покренут већи број судских спорова и то: судски спорови који се воде ради наплате дуга и накнаде штете и спорови који су покренути из радно правног односа. Највећи број спорова се односи на потраживања по основу права и покренути су од стране нецертификованих службеника. Од укупно четрдесет два нецертификована службеника са листе IPTF-а, на дан 31.12.2003. године, који су уложили жалбу и покренули спор против ДГС-а, тројици службеника је усвојена жалба. Овим службеницима је враћен сертификат и наставили су радити у ДГС-у. Наведени судски спорови, чију је вриједност, у овом моменту, тешко процијенити, представљају потенцијалне обавезе високог ризика, и могу имати знатног утицаја на буџет и финансијске извјештаје ДГС-а у наредном периоду.

Канцеларија за ревизију препоручује да би, у будућем периоду, а због неизвјесности судских спорова, требало планирати одређена средства, из разлога што може доћи до евентуалног губитка спорова. Такође, потребно је сачинити квалитетну анализу са процијењеном вриједности и испитати узроке спорова како се такви случајеви, убудуће, не би понављали.

Обзиром да су ово потенцијалне обавезе које би се, евентуално, наплатиле из буџета, неопходно је о наведеном упознати Министарство финансија и трезора БиХ и Савјет министара БиХ.

2.5. Интерна контрола и заштита границе

Главна канцеларија (Управе за операције и администрацију) је надлежна да осигура закониту, правовремену и ефикасну примјену свих надлежности и овлаштења ДГС-а, у вези са обављањем послова заштите границе и сигурности зрачних лука, као и за рационално планирање употребе особља и материјално техничких средстава.

Ревизија је извршила провјеру и увид у постојећу документацију, те провјеру појединих теренских уреда и јединица на граници и установила да систем интерних контрола није успостављен на задовољавајући начин. Овдје, прије свега, мислимо на рад по интерним актима привременог карактера, непостојање свих потребних правила и процедура везано за складиштење одузете робе (дроге, оружја и остале робе), предају одузете робе за то надлежним институцијама, као што су царинске и полицијске управе, непопуњеност систематизације радних мјеста овлаштеним радницима у теренским уредима и јединицама на граници, што значајно утиче на повећани број одсуства и премор запослених.

Наведено нема директног утицаја на финансијске извјештаје, али може имати утицаја на буџет и сигурност државне границе.

Канцеларија за ревизију препоручује да се, без одлагања, донесу интерна правила и процедуре, прије свега, везано за складиштење, праћење и контролу заплијењене робе, а с надлежним институцијама донијети споразуме око раздвајања дужности. Такође, да би руководство ефикасније и економичније управљало и руководило, потребно је подићи систем интерних контрола на још већи ниво.

3. ОСВРТ НА РЕВИЗИЈУ ЗА 2002. ГОДИНУ

Канцеларија за ревизију извршио је ревизију пословања ДГС-а за 2002. годину, о чему је састављен Извјештај о ревизији. ДГС је у већем броју случајева поступио по налазима и препорукама Канцеларије за ревизију.

Реализиране препоруке:

- донесене су одлуке о лимитирању одређених категорија трошкова;
- ажурирана је персонална документација.

Активности које су у току:

- разматрање квалитетнијих модалитета рада Одјељења за интерну контролу.

Препоруке које нису извршене:

- пријем и отпрема поште још увијек се врши по старом систему и није формирана писарница за пријем и отпрему поште;
- средства код Херцеговачке банке нису деблокирана (451.371,31 КМ).
- реферат вођења и контроле сталних средстава и даље представља 'уско грло' у рачуноводству;
- процедуре одабира најповољнијег добављача, у складу са Одлуком Савјета министара о процедурама набавке роба, услуга и уступању радова, не примјењују се у потпуности.

4. КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

ДГС –у је дана 19.05.2004. године уручен нацрт Извјештаја о ревизији за 2003. годину на разматрање и достављање евентуалних коментара и примједби на налазе ревизије. ДГС је накнадно, након рока од 15 дана (07.06.2004. године), доставио коментаре и примједбе на Извјештај о извршеној ревизији за 2003. годину. У одговору на ревизијски извјештај не наводе се нови докази које ревизија није имала на увид приликом сачињавања извјештаја и изражавања мишљења о извршеној ревизији.

5. РЕЗИМЕ

Ревидирањем пословања и финансијских извјештаја ДГС-а за 2003. годину, утврдили смо одређени број неправилности и недостатака у дијелу који се односи на :

- Слабости у систему интерних контрола које се односе на неусклађеност интерних аката са позитивним законским прописима, те наставак функционисање на основу привремених аката (тачка 2.1.1);
- Протокол, пријем поште и архив није организован на функционалан и ефикасан начин, примјерен величини и значају ДГС-а, у складу са прописима који дефинишу канцеларијско пословање (тачка 2.1.2);
- У појединим случајевима, ДГС се није, у потпуности, придржавао Одлуке Савјета министара број: 45/03 (тачка 2.1.3.);
- Недостатак интерних процедура о кориштењу ИТ система (тачка 2.1.4.);
- Планирање и извршење буџета није урађено квалитетно, на основу јасно дефинисаних улазних параметара и са јасно дефинисаним људским ресурсима потребним за извршавање дефинисаних циљева (тачка 2.2.);
- Код извршеног пописа, реверси појединих теренских уреда нису прописно испуњени и потписани од особе која је задужила стална средства (тачка 2.3.3);
- ДГС није у свим случајевима поступио у складу са препорукама ревизије из претходне године (поглавље 3.)

в.д. генералног ревизора

Самир Мушовић

замјеник генералног ревизора

Драган Кулина